

Agjencia Shtetërore
për **Mbrojtjen** e të
Drejtave të **Fëmijëve**

Agjenda Kombëtare Për të Drejtat e Fëmijëve 2017-2020

Vizioni dhe natyra e Agjendës

VIZIONI : Të krijojë kushte të favorshme për zhvillimin e shëndetshëm fizik dhe psikosocial të fëmijëve, përfshirjen sociale dhe pjesëmarrjen e tyre në të gjitha proceset, bazuar në interesin më të lartë të fëmijës.

QËLLIMI: Të arrijë mbrojtjen dhe promovimin efektiv të të drejtave të fëmijëve.

AKDF ka një natyrë të dyfishtë.

- Nga njëra anë ajo përfaqëson një dokument strategjik.
- Njëkohësisht, ky dokument krijon një kuadër të unifikuar për monitorimin e progresit të Qeverisë shqiptare drejt realizimit të të drejtave të fëmijëve, në të gjithë sektorët.

Qasja e përdorur si bosht për Agjendën është ajo e të drejtave të fëmijëve.

Masat dhe aktivitetet e parashikuara kanë një natyrë ndërsektoriale.

Agjenda është hartuar në frymën e:

- ▶ Konventës së Kombeve të Bashkuara për të Drejtat e Fëmijëve (KKBDF),
- ▶ Rekomandimeve të Komitetit për të Drejtat e Fëmijëve në Kombet e Bashkuara,
- ▶ Strategjisë së Këshillit të Evropës për të Drejtat e Fëmijëve 2012 - 2015 dhe 2016 - 2021,
- ▶ Agjendës së Bashkimit Evropian për të Drejtat e Fëmijëve.

Dokumentat Strategjike Sektoriale të Rishikuar

- ▶ Strategjia Kombetare per Zhvillim dhe Intergrim
- ▶ Strategjia e Zhvillimit të Arsimit Parauniversitar, 2014 - 2020;
- ▶ Strategjia e Mbrojtjes Sociale, 2015 - 2020;
- ▶ Dokumenti Politik i Përfshirjes Sociale, 2016 - 2020;
- ▶ Plani i Veprimit për Fëmijët në Situatë Rruge, 2015 - 2017;
- ▶ Plani Kombëtar i Veprimit për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve në Republikën e Shqipërisë, 2016-2020;
- ▶ Plani Kombëtar i Veprimit për Rininë, 2015 - 2020;
- ▶ Strategjia Kombëtare për Punësim dhe Aftësi, 2014 - 2020;
- ▶ Plani Kombëtar i Veprimit për Personat me Aftësi të Kufizuara, 2016-2020
- ▶ Dokumenti Strategjik dhe Plani i Veprimit për Shëndetin Seksual dhe Riprodhues, 2017 - 2021 ;
- ▶ Strategjia e Luftës Kundër Trafikimit të Personave dhe Plani i Veprimit, 2014 -2017;
- ▶ Strategjia Ndërsektoriale, Axhenda Dixhitale e Shqipërisë, 2015 - 2020;
- ▶ Strategjia e Strehimit Social, 2016 - 2025

Parimet e AKDF 2017-2020

- ▶ *Interesi më i lartë të fëmijës*
- ▶ *Mos-diskriminimi*
- ▶ *E drejta e fëmijës për mbijetesë dhe zhvillim*
- ▶ *Pikëpamja dhe mendimi i fëmijës*

Komponentë të tërthortë:

- Te drejtat e fëmijëve në situata vulnerabiliteti.
- Pjesëmarrja e fëmijëve në të gjitha fushat dhe proceset që prekin jetën e tyre.
- Promovimi i ndërhyrjeve të bazuara në evidence.
- Nxitja e ndërhyrjeve parandaluese sistematike dhe efektive

Procesi i Hartimit

- ▶ *Grupi Ndërinstitucional i Punës ngritur me Urdhërin e Ministrit të MMSR, Nr. 120 datë 13.06.2016*
“Për ngritjen e grupit ndër-institucional të punës për hartimin e AKDF
- ▶ Me mbështetjen e UNICEF në Shqipëri → një grup ekspertësh
- ▶ *Analiza e dokumenteve*
- ▶ *Takime/seminare në grupe të mëdha* → 21 qershor 2016; 26 shtator 2016
- ▶ 2 takime me përfaqësues të nivel vendor → Tirane, durrës, Shkoder, Malesi e madhe, Lezhe
- ▶ *Takime/seminare në grupe të vogla*
- ▶ *Fokus grupe me fëmijët*

Shtyllat strategjike të Agjendës

Mirëqeverisja në funksion të promovimit, respektimit dhe mbrojtjes së të drejtave të fëmijëve

Eliminimi i të gjitha formave të dhunës për fëmijët

Sisteme dhe Shërbime miqësore për fëmijët dhe adoleshentë

- a. Zhvillimi dhe arsimi
- b. Drejtësia
- c. Shëndetësia dhe ushqyerja
- d. Mbrojtja sociale

Prioriteti Strategjik 1: *Mirëqeverisja në funksion të promovimit, respektimit dhe mbrojtjes së të drejtave të fëmijëve*

- ▶ **Objektivi strategjik 1.** Përmirësimi i funksionimit të mekanizmave për të drejtat e fëmijëve
- ▶ **Objektivi 2.** Avancimi i të drejtave të fëmijëve si pjesë e AKMDF
- ▶ Përforcimin e kuadrit ligjor për të drejtat e fëmijëve: Plotësimi me akte nënligjore të Ligjit për të drejtat dhe harmonizimi me ligjet sektoriale.
- ▶ Forcimi i strukturave koordinuese në nivel vendor për fëmijet: Këshilli Kombëtar dhe Agjencia e Fëmijëve.
- ▶ Monitorimin e situatës së të drejtave të fëmijëve në mënyrë që të gjenerohen të dhëna që ushqejnë politika efektive.
- ▶ Ngritjen e mekanizmave pjesëmarrës të fëmijëve në vendim-marrje në të gjitha nivelet.
- ▶ Puna me mediat për të forcuar rolin e medias në respektimin dhe promovimin e të drejtave të fëmijëve.
- ▶ Promovimi i respektimit të të drejtave të fëmijëve nga biznesi.
- ▶ Adresimi i normave sociale që pengojnë

Prioriteti Strategjik 2: *ELIMINIMI I TË GJITHA FORMAVE TË DHUNËS NDAJ FËMIJËVE*

- ▶ Objektivat dhe aktivitetet për mbrojtjen e fëmijëve janë hartuar në përputhje me Dokumentin e politikave “E ardhmja e sistemit të integruar për mbrojtjen e fëmijës në Shqipëri“
- ▶ **Objektivi 3:** Përmirësimi i mekanizmave ligjorë dhe institucionalë për një sistem të integruar dhe efektiv të mbrojtjes së fëmijëve
- ▶ **Objektivi 4:** Përmirësimi i aksesit të shërbimeve për mbrojtjen e fëmijëve

Prioriteti Strategjik 2: *ELIMINIMI I TË GJITHA FORMAVE TË DHUNËS NDAJ FËMIJËVE*

- ▶ Ngritjen e një sistemi të integruar dhe efektiv për mbrojtjen e fëmijëve nëpërmjet një kuadri ligjor dhe institucional të përmirësuar ndjeshëm.
- ▶ Hartimi i planeve për mbrojtjen e fëmijëve në të gjitha bashkitë e vendit si pjesë e planeve sociale.
- ▶ Plotësimi 100% me struktura efektive të akredituara për mbrojtjen e fëmijëve në të gjitha bashkitë e vendit.
- ▶ Identifikim më i plotë, i hershëm dhe pro-aktiv i fëmijëve që janë në situata rreziku për dhunën dhe abuzimin si dhe në situatë shfrytëzimi për punë.
- ▶ Ngritjen e mekanizmit të referimit për identifikimin dhe trajtimin e punës së fëmijëve.
- ▶ Trajtimi i të gjitha rasteve të fëmijëve në situatë rruge deri në 2020.
- ▶ Implementimi i detyrimit për raportim nga të gjithë profesionistët i rasteve të dhunës ndaj fëmijëve.
- ▶ Ngritja e programeve të aftësimit prindëror dhe e shërbimeve të specializuara dhe të integruara për fëmijët viktimë të abuzimit seksual.
- ▶ Ngritja e programeve me bazë shkollësn për adresimin e bullizmit, si dhe për adresimin e dhunës së mësuesve ndaj fëmijëve.
- ▶ Hartimi i standarteve dhe ndërgjegjësimi i publikut për internetin e sigurtë për fëmijët.

Prioriteti Strategjik 3: *SISTEME DHE SHËRBIME MIQËSORE NDAJ FËMIJËVE DHE ADOLESHENTËVE*

Fusha e zhvillimit dhe arsimit

- ▶ **Objektivi 5:** Përmirësimi i aksesit dhe cilësisë së kujdesit dhe edukimit në fëmijërinë e hershme (0 - 6 vjeç)
  - ▶ **Objektivi 6:** Përmirësimi i cilësisë dhe aksesit në arsim për fëmijët në arsimin bazë
  - ▶ **Objektivi 7:** Përmirësimi i mekanizmave për mjedise gjithëpërfshirëse në arsimin parauniversitar
  - ▶ **Objektivi 8:** Përmirësimi i proceseve demokratike në shkolla
-
- ▶ Hartimi i standarteve për zhvillimin e hershëm 0-3 vjeç.
  - ▶ 100% e fëmijëve ndjekin programet parashkollore.
  - ▶ Gjurmimi dhe regjistrimi në shkollë i të gjithë fëmijëve në moshë shkollë.
  - ▶ Eliminimi i braktisjes shkollë me fokus fëmijët Romë dhe Egjiptjanë
  - ▶ Përfshirja e fëmijëve me aftësi të kufizuara në shkollë.
  - ▶ Përmirësimi i proceseve demokratike në të paktën 50% të shkollave

Fusha e drejtësisë

- ▶ **Objektivi 9: Përmirësimi i aksesit të fëmijëve në drejtësi**
- ▶ Ngritja e seksioneve të posacme për fëmijët në të gjitha gjykatat e shkallës së parë.
- ▶ Përgatitja e profesionistëve në drejtësi të aftësuar për të trajtuar çështjet e fëmijëve (avkoatë, psikologë, punonjës socialë)
- ▶ Rritja e numrit të çështjeve që zgjidhen me ndërmjetësim
- ▶ Rritja e numrit të fëmijëve që marrin dënime alternative
- ▶ Ulja në mënyrë të ndjeshme e fëmijëve që vendosen në paraburgim.
- ▶ Përshtatja e ambjenteve të drejtësisë për intervistimin e fëmijëve
- ▶ Ngritja e Qendrës Miqësore për të drejtat e fëmijëve
- ▶ 100% e fëmijëve marrin ndihmë ligjore falas

Fusha e shëndetësisë dhe ushqyerje

- ▶ **Objektivi 10:** Përmirësimi i aksesit dhe cilësisë së shërbimeve të kujdesit shëndetësor për foshnjat dhe fëmijët
  - ▶ **Objektivi 11:** Krijimi i mjedisit mbështetës për ofrimin e praktikave optimale të ushqyerjes së foshnjave dhe fëmijëve
  - ▶ **Objektivi 12:** Përmirësimi i sistemit shëndetësor dhe shërbimeve që ofrohen për adoleshentët, duke i bërë ato miqësore
-
- ▶ Ulja në mënyrë të ndjeshme e shtatzanive të hershme
  - ▶ Ngritja e programit të vizitave në familje për kujdesin e nënës dhe të porsalindurit
  - ▶ Rritja e cilësisë së shërbimit në konsultore
  - ▶ Rritja e cilësisë së shërbimit për shëndetin mendor të fëmijëve
  - ▶ Më shumë spitale bëhen pjesë e iniciativës ‘ Spitale miq të fëmijës’ të cilët promovojnë ushqyerjen optimale për foshnjat
  - ▶ Rritja e cilësisë së ushqimit që ofrohet në shkolla ose pranë shkollave
  - ▶ Ulja e mbipeshës dhe obezitetit tek fëmijët.

Fusha e mbrojtjes sociale

- ▶ **Objektivi 13:** Fuqizimi i mekanizmave dhe kapaciteteve për të ofruar mbrojtje dhe përkujdes shoqëror më të mirë ndaj fëmijëve dhe adoleshentëve në nevojë
- ▶ **Objektivi 14:** Fuqizimi i familjes për të adresuar rreziqet dhe pasojat e varfërisë dhe parandaluar ndarjen e fëmijës nga familja
- ▶ Rritja e vlerës së përfitimeve për fëmijët që janë në familje me ndihmë ekonomike
- ▶ Ngritja e programit të gjysëm pavarësisë për të mbështetur fëmijët që dalin nga kujdesi rezidencial
- ▶ Rritja e numrit të shërbimeve për fëmijët në nevojë në të gjitha bashkitë e vendit, si pjesë e paktit social
- ▶ Familjet me fëmijë përfitojnë nga skemat e nxitjes së punësimit ose punësohen nga ndërmarrje sociale dhe si rrjedhojë dalin nga skema e ndihmës ekonomike
- ▶ Ngritja e shërbimeve me bazë komunitare dhe ulja e numrit të fëmijëve pa kujdes prindëror në institucione rezidenciale.

Financimi për zbatimin e Agjendës

- ▶ Buxheti i shtetit, pas një vlerësimi të fondeve të disponueshme në ministritë përkatëse të linjës.
- ▶ Fonde nga donatorët.
- ▶ Fondet dhe lloje të tjera burimesh të ofruara nga njësitë e qeverisjes vendore dhe shoqëria civile janë thelbësore për realizimin e aktiviteteve të përfshira në nivel vendor, por ato nuk pasqyrohen në këtë Agjendë, e cila fokusohet kryesisht në angazhimet, aktivitetet dhe buxhetet e qeverisjes qendrore.

Fushat e strategjise	Qeveria Shqiptare	Donatore	Boshlleku financiar	Total
1. Eleminimi i dhunes	157,152,500	21,350,000	110,300,000	288,802,500
2. Sherbime miqesore per femijet:	1,299,387,369	556,555,000	111,197,000	1,967,139,369
a. Zhvillimi arsimi	278,971,869	199,000,000	37,500	478,009,369
b. Drejtesia	809,015,500	68,610,000	-	877,625,500
c. Shendetesia	93,002,500	222,630,000	94,080,000	409,712,500
d. Mbrojtja sociale	118,397,500	66,315,000	17,079,500	201,792,000
3. Qeverisja per te drejtat e femijeve	65,257,500	41,900,000	-	107,157,500
TOTAL STRATEGJIA	1,521,797,369	619,805,000	221,497,000	2,363,099,369

Institucionet e ngarkuara për zbatimin AKDF

- ▶ Ministria e Financave,
- ▶ Ministri i Shtetit për Inovacionin dhe Administratën Publike,
- ▶ Ministria e Punëve të Brendshme,
- ▶ Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë Turizmit dhe Sipërmarrjes,
- ▶ Ministria e Zhvillimit Urban,
- ▶ Ministria e Integritit Evropian,
- ▶ Ministria e Shëndetësisë,
- ▶ Ministri i Shtetit për Çështjet Vendore,
- ▶ Ministria e Drejtësisë,
- ▶ Ministria e Arsimit dhe Sportit.

Monitorimi i AKDF

- ▶ Zbatimi i Agjendës Kombëtare për të Drejtat e Fëmijëve do të monitorohet nga Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë
- ▶ Agjencia Shtetërore për Mbrojtjen e të Drejtave të Fëmijëve, për procesin e mbledhjes së të dhënave, në kuadrin e monitorimit dhe raportimit të progresit.
- ▶ 2 vlerësime: I ndërmjetem dhe përfundimtar

FALEMINDERIT!